

- **Феномен «кларнетизму» П. Тичини. Наскрізна оптимістична тональність, життєствердна настроєвість (збірка «Соняшні кларнети»). Художнє відтворення національно-визвольного пробудження народу, уславлення борців за вільну Україну («Пам'яті тридцяти»).**

«ВИ ЗНАЄТЕ, ЯК ЛИПА ШЕЛЕСТИТЬ» (1911)

- належить до раннього, чернігівського, періоду, це — **перший друкований твір П. Тичини.**

- Цей вірш **покладений на музику композитором Олександром Білашем.**

-
- ▣ **Композиція:** твір побудовано на традиційному для поета фольклорному паралелізмі: явища природи розкриваються через душевні настрої людини й навпаки.

Мотив вірша: вищий вияв
гармонії світу — у єдності
весняної природи й почуттів
закоханої людини.

-
- Тут переважає імпресіоністична **поетика**. Картина місячної весняної ночі змальована не цілісно й докладно, а окремими штрихами. Тому в уяві читача постає власна картина природи.

-
- Віртуозна **ритмомелодика** вірша:
  - 1. уривчасті фрази,
  - 2. чергування риторичних запитань та окликів,
  - 3. алітерації на [с], [ц], [ч], [з], які створюють звуковий образ легенького весняного шелесту липи, гаю.
  - Віршовий розмір: ямб

«АРФАМИ, АРФАМИ...» (1914)

- **Мотив твору:** гімн весні, молодості, вірі в щастя.
- Поезію написано під впливом вірша М. Вороного «Блакитна панна». Павло Тичина по-своєму талановито розвинув і поглибив зорові експерименти свого вчителя. Легка і граційна ритмомелодика твору нагадує сонячну музику Моцарта.

-
- У вірші постає прекрасний **персоніфікований образ** дівчини-весни, до ніг я схиляються й квіти, і живодайні дощі, і громи, і веселки.
  - Цей образ творять **вишукані неологізми** (самодзвонними, ніжнотонними),
  - **епітети** (золоті, перламутровий плач),
  - **порівняння** (поточки, як дзвіночки),
  - невичерпну музичну енергійність приходу весни передають **постійні алітерації, асонанси, чергування довгих і коротких рядків**

«О ПАННО ІННО...» (1915)

- найвідоміший зразок інтимної лірики П. Тичини. **Мотив твору** — нестерпна туга за втраченим коханням, поєднана зі світлим спогадом про нього.
- **Історія написання**: кохання до доньки чернігівського поета Поліни та Інни Коновал.

□ **Образна система**: спогади, які відтворено у відповідних асоціативних образах. «Я — сам» — відчуття внутрішньої порожнечі після розриву з коханою. **Вікно**, вочевидь, асоціюється з розлукою: у вікно дивляться вслід дорогій людині, яка іде геть, у вікно виглядають цю людину.

-
- . **Сніги** — це холод на душі, смерть надії. Для характеристики своєї **закоханості** ліричний герой добирає неологізми, і зрозуміло з якою метою — аби підкреслити унікальність свого кохання, його неподібність на будь-чиє ще.

-
- А цей уже образ (*кохання — квітучий луг*) підказує висловити думку про неповторність і **скороминущість спалаху почуття** в такій інакомовній формі: «Любові усміх квітне раз — ще й тлінно». Після згасання ж спалаху любові особливо разюче відчувається **самотність, безнадія, фатальність існування**, це відчуття митець посилює рефреном «сніги, сніги, сніги...».